

12. Fateeva, I. A., Kanatnikova, T. N. (2012). Metod "portfolio" kak prioriternaya innovacionnaya tehnologiya v obrazovanii: preemstvennost' mezhdru srednej shkoloj i vuzom [The "portfolio" method as a priority innovative technology in education: the continuity between high school and university]. *Molodoj uchyonyj. – Young scientist*. 12 (47), 526–528 [in Russian].

УДК 378.22:159.94

Наталія Мирончук

кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID ID: 0000-0002-1360-6381

доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

mironchuk_nm@i.ua

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ДІЯЛЬНІСНО-ПРАКТИЧНОГО КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті обґрунтовано актуальність формування компетентності самоорганізації як універсальної міжпрофесійної компетентності. Зазначено, що компетентність самоорганізації можливо оцінити на основі сформованої у фахівця сукупності умінь, знань, ставлень, поведінкових реакцій у конкретних ситуаціях професійної діяльності, тому на етапі професійної підготовки доцільно вимірювати готовність магістрантів до самоорганізації у професійній діяльності. Вказано структурні компоненти означеної готовності: ціннісно-мотиваційний, змістово-пізнавальний, діяльнісно-практичний, регулятивно-вольовий, рефлексивно-оцінний. Названо критерії діяльнісно-практичного компонента готовності. Здійснено діагностичне вивчення показників сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності на основі використання методу самооцінки; опитувальника самоорганізації діяльності О. Мандрикової; самосертифікаційного опитувальника, методика з визначення психологічної адаптивності Н. Фетіскіна та ін., методика визначення схильності до творчого саморозвитку І. Нікішиної. За результатами діагностики встановлено недостатній рівень сформованості у майбутніх викладачів вищої школи таких показників: визначати цілі педагогічної діяльності; планувати навчальну/професійну діяльність у стандартних ситуаціях; застосовувати оптимальні способи виконання навчальних/професійних завдань; встановлювати баланс між особистим і робочим часом та ін.

Ключові слова: самоорганізація, діяльнісно-практичний компонент, майбутній викладач закладу вищої освіти.

Мирончук Наталія. *Исследование уровня сформированности деятельностно-практического компонента готовности будущих преподавателей учреждений высшего образования к самоорганизации в профессиональной деятельности*

В статье обоснована актуальность формирования компетентности самоорганизации как универсальной межпрофессиональной компетентности. Отмечено, что компетентность самоорганизации можно оценить на основе совокупности умений, знаний, отношений, поведенческих реакций специалиста в конкретных ситуациях профессиональной деятельности, поэтому на этапе профессиональной подготовки целесообразно измерять готовность магистрантов к самоорганизации в профессиональной деятельности. Определены структурные компоненты указанной готовности: ценностно-мотивационный, содержательно-познавательный, деятельностно-практический, регулятивно-волевой, рефлексивно-оценочный. Названы критерии деятельностно-практического компонента готовности. Осуществлено диагностическое исследование характеристик сформированности деятельностно-практического компонента готовности будущих преподавателей высшей школы к самоорганизации в профессиональной деятельности на основе использования метода самооценки; опросника самоорганизации деятельности Е. Мандриковой; самосертификационного опросника; методики по определению психологической адаптивности Н. Фетискина и др., методики определения склонности к творческому саморазвитию И. Никишиной. По результатам диагностики установлено недостаточный уровень сформированности у будущих преподавателей высшей школы следующих показателей: определять цели педагогической деятельности; планировать учебную / профессиональную деятельность в стандартных ситуациях; применять оптимальные

способы выполнения учебных / профессиональных задач; устанавливать баланс между личным и рабочим временем и др.

Ключевые слова: *самоорганизация, деятельностно-практический компонент, будущий преподаватель высшей школы.*

Постановка проблеми. Однією з глобальних тенденцій сучасної підготовки фахівців для різних галузей економічної діяльності є формування/розвиток у студентів так званих м'яких навичок (soft skills), або універсальних (функціональних), міжпрофесійних компетентностей, що дозволяють фахівцеві адаптуватися до нових умов; виконувати нестандартні завдання; мати здатність до вирішення комплексних проблем; швидко навчатися; виявляти критичне мислення, адаптивність/гнучкість, пунктуальність; бути здатним протистояти професійному вигоранню та інші.

Як зазначають у своїй аналітичній праці А. Зінченко та М. Саприкіна [2, с. 14], за результатами опитування компаній і даними бази вакансій за 2015 рік (дослідження Світового банку "Професійні уміння для сучасної України"), в Україні також існує значний попит на працівників, які демонструють відповідний рівень самоорганізації, стійкість, бажання вчитися, здатність працювати в колективі, мають розвинуті когнітивні вміння, які дають змогу працівникам аналізувати й вирішувати проблеми, керувати своїм часом, здобувати нові знання та опановувати новими методами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях, присвячених особистісно-професійному розвитку педагога, феномен самоорганізації розглядається як системна властивість, яка характеризує високий рівень професійного саморозвитку, самовдосконалення (С. Вітвицька, І. Зязюн, В. Сластьонін, С. Хатунцева); як динамічний процес прогресивних змін у сфері внутрішнього світу особистості на шляху досягнення вищих рівнів професіоналізму в педагогічній діяльності (В. Фрицюк); як засіб, що є основою процесів самотворення педагога в особистісній сфері та професійній діяльності (О. Ігнатюк, О. Князькова), як складова професійного саморозвитку (О. Чудіна). Дослідники визначають взаємозумовленість і взаємозв'язок рівня професійного саморозвитку особистості педагога й ступеня сформованості у нього компетентності самоорганізації.

Так О. Гура підкреслює значущість самоорганізації викладача вищої школи у процесі професійної діяльності, вважаючи її визначальним аспектом утворення, зміни та прояву компетентності фахівця. Розглядаючи професійну самоорганізацію в контексті синергетичного та системного підходів, він тлумачить її як складну особистісно-професійну системну якість, що забезпечує на особистісному рівні самопідготовку й самореалізацію суб'єкта відповідно до вимог професійної діяльності та виявляється в актуальному стані у формі професійної компетентності [1, с. 10].

За оцінкою Т. Приходько [5], професійна самоорганізація викладача – це свідомий, цілеспрямований процес підвищення викладачем рівня своєї компетентності та розвитку професійних якостей відповідно до зовнішніх соціальних вимог, умов професійної діяльності та особистої програми розвитку.

П. Гриффін, оцінюючи актуальні компетенції та навички для XXI століття, стверджує, що в умовах розвитку високих технологій роль викладача переорієнтовується з ретранслятора в організатора самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів, який, щоб формувати навички самоосвіти та самоорганізації, й сам повинен мати відповідні компетентності [4].

Компетентність самоорганізації належить саме до загальних (функціональних) компетентностей і передбачає здатність організувати свою діяльність, виходячи із мети, актуальних завдань та способів їх досягнення, а також аналізувати ситуацію професійної діяльності, здійснювати оцінку, контроль та корекцію власної діяльності, бути відповідальним за результати своїх дій.

У статті ставимо **за мету** представити результати дослідження з виявлення рівня сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності студентів магістратури до самоорганізації у професійній діяльності, яка в актуальному стані у ситуаціях професійної діяльності має прояв у компетентності самоорганізації.

Методи дослідження. У дослідженні було використано методи теоретичного аналізу (для виявлення актуальних проблем формування компетентності самоорганізації, обґрунтування її сутнісних ознак і встановлення її взаємозв'язку із професійною готовністю) та діагностичного вивчення (опитувальники, стандартизовані методики рефлексивного аналізу, самооцінки – з метою виявлення у майбутніх викладачів вищої школи рівня сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності магістрантів до самоорганізації у професійній діяльності).

Виклад основного матеріалу дослідження. Узагальнивши різні підходи до розуміння сутності компетентності, у своєму дослідженні розглядаємо її як комплексну характеристику особистості майбутнього фахівця, яка відображає його здатність ефективно і доцільно застосовувати знання,

набутий досвід у ситуаціях навчально-професійної / професійної діяльності. Тобто ми розглядаємо компетентність як результат професійної підготовки на відповідному рівні освіти, у нашому випадку – на другому (магістерському).

Вважаємо, що прояв компетентності можна оцінювати лише на основі сформованої у фахівця сукупності умінь, ставлень, поведінкових реакцій у конкретних життєвих чи професійних ситуаціях. Відтак, у сутнісний зміст компетентності самоорганізації особистості майбутнього викладача вищої школи закладаємо не лише сформовані здатності, а й можливий потенціал, готовність до виявлення відповідних дій, поведінкових реакцій, прояв емоційно-ціннісного ставлення до завдань, змісту, умов, перебігу, наслідків ситуацій професійної діяльності. Тому, на наш погляд, щоб перевірити якість формування у майбутніх викладачів вищої школи у процесі професійної підготовки компетентності самоорганізації, варто вимірювати рівень сформованості у них готовності до самоорганізації у професійній діяльності, яка в ситуаціях реальної професійної діяльності засвідчуватиме рівень прояву їх компетентності.

У попередній публікації [3] ми визначили структурні компоненти готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності (ціннісно-мотиваційний, змістово-пізнавальний, діяльнісно-практичний, регулятивно-вольовий, рефлексивно-оцінний) та обґрунтували критерії їх вивчення. Зокрема, до критеріїв вивчення діяльнісно-практичного компонента готовності до самоорганізації у професійній діяльності віднесено такі: системність та систематичність цілевизначення, здатність встановлювати цілі професійного саморозвитку, самовдосконалення та шляхи їх реалізації; прогнозування результатів своїх дій у ситуаціях професійної діяльності, планування форм і методів самокерівництва; проектування оптимальних змісту, форм, методів, шляхів рішень, моделей дій, поведінки у ситуаціях професійної діяльності та їх реалізація; ергономічний підхід до створення умов й організації способів професійної діяльності та збереження особистісної ефективності.

Методика О. Мандрикової “Опитувальник самоорганізації діяльності” використовувалася для діагностики сформованості навичок тактичного планування, стратегічного цілевизначення, особливостей діяльності особистості із самоорганізації. Вона вміщує шість шкал, які комплексно вимірюють рівень сформованості умінь самоорганізації особистості: “планованість” (ступінь включення суб’єкта у повсякденне тактичне планування за визначеними принципами), “цілеспрямованість” (уміння ставити та досягати цілі), “наполегливість” (ступінь виявлення суб’єктом вольових зусиль для закінчення розпочатої справи та упорядкування активності), “фіксація на структуруванні діяльності” (схильність суб’єкта до фокусування на попередньо запланованій структурі організації подій у часі, схильність до чіткого розпорядку, вияв гнучкості у плануванні), “самоорганізація” (схильність суб’єкта до використання зовнішніх засобів самоорганізації), “орієнтування на теперішнє” (здатність проживати ситуації теперішнього, а не фокусувати увагу на минулому). Методика вміщує нормативні показники для оцінки результатів за шкалами опитувальника та загальним показником.

Результати обробки методики свідчать про те, у 42,6 % магістрантів відсутнє щоденне планування, 38,2 % опитуваних потребують деякого часу, щоб налаштуватися та розпочати працювати. 52,9 % магістрантів заявляють про те, що їх дезорганізують непередбачувані справи, а в 30,9 % респондентів виникають труднощі з упорядкування власних справ. Така ж кількість осіб (30,9 %) вважає, що часто свій час втрачає дарма, а 27,9 % осіб заявляють, що можуть розпочати виконувати кілька справ одночасно, і жодну з них не завершити. 36,8 % респондентів не вважають себе достатньо цілеспрямованою особистістю, й до того ж не у всіх із них наявна головна життєва ціль.

Незважаючи на те, що методика О. Мандрикової дає можливість виявити основні складові процесу самоорганізації, було використано ще ряд методик, які надали змогу додатково виміряти сформованість окремих складових процесу самоорганізації.

Застосування самосертифікаційного опитувальника “Сформованість здатностей до самоорганізації у навчальній/професійній діяльності” мало за мету встановити ступінь прояву в магістрантів таких характеристик самоорганізації: встановлювати цілі педагогічної діяльності та професійного самовдосконалення; ступінь використання планування діяльності та форм і методів саморозвитку; гнучкість і оптимальність поведінки, способів виконання завдань, прийнятих рішень у ситуаціях варіативності професійної діяльності; ступінь застосування ергономічних принципів організації діяльності; здатність організовувати взаємини з іншими суб’єктами взаємодії; здатність застосовувати спеціальні дії (вправи, психотехніки, прийоми) для зняття емоційного напруження і відновлення працездатності та ін.

На основі результатів обробки даних методики робимо висновок про недостатній рівень сформованості умінь визначати цілі педагогічної діяльності та планувати навчальну/професійну діяльність у стандартних ситуаціях (близько 34,0 %); планувати форми та методи саморозвитку (близько 38,0 %); недостатньо сформовану здатність респондентів до швидкої зміни завдань і видів навчальної/професійної діяльності (близько 49,0 %); недосконале уміння оперативно відбирати та реалізовувати оптимальні способи виконання навчальних/професійних завдань (48,0 %); середній рівень сформованості варіативності поведінки у навчальній/професійній діяльності (близько 40,0 %).

Окрім того, фіксуються також проблеми раціонального використання часу, місця, зовнішніх засобів самоорганізації. Так про проблеми ефективної організації робочого місця/робочої зони заявляють майже 40,0 % респондентів (37,8 % у ЕГ та 38,4 % у КГ); встановлення балансу між особистим та робочим часом – близько 45,0 % (44,5 % у ЕГ та 44,8 % у КГ); недостатню сформованість умінь своєчасно виконувати завдання та схильність накопичувати невирішені справи – більше 40,0 % респондентів; нездатність відмовитися від виконання надмірного навантаження, додаткових завдань – 73,0%; невміння застосовувати вправи, психотехніки, прийоми для зняття фізичного та емоційного напруження і відновлення працездатності – близько 70,0 % осіб.

За методикою “Самооцінка психологічної адаптивності” (Н. Фетіскін, В. Козлов, Г. Мануйлов) досліджувався ступінь психологічної гнучкості, варіативності поведінки магістрантів, їх здатність адаптуватися до змінюваних умов професійної діяльності та ступінь орієнтування в нестандартних ситуаціях навчальної/професійної діяльності. Одержані результати показують, що 58,1 % респондентів нелегко йдуть на поступки, не визнають аргументів проти, якщо мають власну позицію щодо якогось питання чи проблеми; у 45,2 % респондентів повільно формуються нові звички чи навички у будь-якій діяльності; 32,3 % респондентів важко адаптуються до нових обставин; для 35,5 % опитуваних складно переходити від звичної діяльності до більш інтенсивної, а 32,3 % респондентів не подобається діяльність, яка вимагає швидкого і частого переключення з однієї операції на іншу.

Методика І. Нікішиної “Схильність до творчого саморозвитку” дає змогу виявити спрямованість особистості до набуття нових знань, наявність або відсутність мети саморозвитку; при цьому прояв високого рівня здібностей педагога до творчого саморозвитку пов’язаний із високим рівнем самоорганізації особистості. На констатувальному етапі експериментальної роботи було зафіксовано близько 35,0 % магістрантів із низьким та середнім рівнями творчого саморозвитку. Аналіз відповідей таких респондентів свідчить про те, що більшість із них не резервують час для власного саморозвитку або ж роблять це несистемно, близько половини з них не застосовують рефлексію, не встановлюють зворотній зв’язок, недостатньо застосовують методи самопізнання та самооцінки, не досліджують власний досвід, мало аналізують власні почуття. Крім того, близько 60,0 % респондентів із низьким та середнім рівнями саморозвитку проявляють недостатню віру у власні можливості (серед усіх респондентів – таких 28,3 %).

Урахування результатів діагностичного вимірювання показників діяльнісно-практичного компонента готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності за кожною методикою та визначення усереднених показників здійснювалося за формулою: $\bar{x} = \frac{1}{n} (x_1 + x_2 + \dots + x_n)$. Результати обрахунку представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Показники сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності

Рівні сформованості	До експерименту				Після експерименту			
	ЕГ		КГ		ЕГ		КГ	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Адаптивно-модельючий (низький)	17	14,1	18	14,4	6	5,0	17	13,6
Конструктивно-модельючий (середній)	46	38,0	48	38,4	30	24,8	48	38,4
Системно-модельючий (достатній)	43	35,5	43	34,4	57	47,1	44	35,2
Системно-творчий (високий)	15	12,4	16	12,8	28	23,1	16	12,8
Усього	121	100	125	100	121	100	125	100

Встановлення достовірності результатів здійснювалося з використанням багатofункціонального статистичного критерію Фішера F^* та λ -критерію Колмогорова–Смирнова. За алгоритмом розрахунку Колмогорова–Смирнова максимальну різницю між двома накопиченими емпіричними частотами ($d_{\max} = 0,222$) виявлено на середньому рівні, що визначило точку розподілу досліджуваних на дві групи (в якій фіксуються значущі позитивні зрушення й та, в якій вони

відсутні). Розрахунки дали змогу встановити емпіричне значення критерію ϕ^* на рівні 2,712 (за критичних значень 1,64 для $p \leq 0,05$ та 2,31 для $p \geq 0,01$). Таким чином, $\phi^*_{\text{емп}} > \phi^*_{\text{кр}}$, що підтверджує значущість програми формування роботи в експериментальній групі.

Висновки дослідження та перспективи подальшого пошуку. Отже, компетентність самоорганізації належить до загальних (функціональних) компетентностей, має універсальний, міжпрофесійний характер, що дає змогу фахівцеві виконувати актуальні завдання в ситуаціях традиційної професійної діяльності та нестандартних умовах. Рівень прояву компетентності самоорганізації можливо оцінити на основі сформованої у фахівця сукупності умінь, знань, ставлень, поведінкових реакцій у конкретних ситуаціях професійної діяльності, тому на етапі професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи слід оцінювати рівень їх готовності до самоорганізації у професійній діяльності.

Результати вимірювання рівня сформованості діяльнісно-практичного компонента готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності засвідчили недостатність сформованості умінь самоорганізації у майбутніх викладачів вищої школи, що визначило напрями розробки програми формування дій (зокрема, використання діяльнісно-практичних методів роботи магістрантів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Основи самоорганізації у професійній діяльності”; стимулювання магістрантів до активних дій з організації, контролю та самоконтролю власної навчальної/навчально-професійної діяльності; інтегроване застосування активних форм і методів контекстного навчання та спеціальних завдань, спрямованих на формування у магістрантів компетентності самоорганізації; застосування методів самоорганізації у процесі проходження практики; спонукання до рефлексивно-оцінних дій та аналізу власного досвіду і діяльності), методу реалізації якої маємо більш детально схарактеризувати у наступних публікаціях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Гура О. І. Теоретико-методологічні основи професійної самоорганізації викладача ВНЗ. *Теорія і практика сучасної психології*. 2011. Вип.2. С. 9–14.
2. Зінченко А. Г., Саприкіна М. А. *Навички для України 2030: погляд бізнесу*. Київ: “ЮСТОН”, 2016.
3. Мирончук Н. М. Критерії та показники сформованості у майбутніх викладачів вищої школи готовності до самоорганізації у професійній діяльності. *Проблеми освіти: зб. наук. праць. ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”*. Київ, 2018. С. 173–178.
4. *Навыки XXI века: новая реальность в образовании*. URL: http://erazvitie.org/article/navyki_xxi_veka_novaja_realnost (дата звернення: 11.10.2019).
5. Приходько Т. П. Актуалізація мотивації на педагогічну самоорганізацію викладачів вищих навчальних закладів. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Педагогічні науки*. 2018. № 2. С. 91–96.

Myronchuk Natalia. Research of a Level of Formation of an Activity-Practical Component of Readiness to Self-Organization in Professional Activity of a Future Lecturer in Higher Education

The article substantiates the relevance of forming the competence of self-organization as a universal (functional), interprofessional competence. It is noted that the competence of self-organization can be assessed on the basis of a set of skills, knowledge, attitudes and behavioural reactions of a specialist in specific situations of professional activity. Therefore, at the stage of vocational training it is advisable to measure the readiness of undergraduates for self-organization in their professional activities. Structural components of future lecturers' readiness for self-organization in professional activity are indicated: value-motivational, content-cognitive, activity-practical, regulatory-volitional and reflexive-evaluative. The diagnostic study of activity-practical component formation indicators of readiness of future lecturers in higher education for self-organization in professional activity is carried out on the basis of using of self-assessment methods; a questionnaire for a self-organization research by O. Mandrykova; a self-certification questionnaire; techniques by N. Fetiskin, etc.; technique for determining of a creative self-development by I. Nikishina. According to results of the diagnosis, lack of formation of following factors within future lecturers in higher education is stated: to determine the goals of pedagogical activity; to plan educational or professional activities in standard situations; to apply optimal ways of performing educational or professional tasks; to strike a balance between personal and working time; to perform tasks on time and others. The program of forming work included the following directions: practical methods of work of undergraduates in a process of studying a discipline “Fundamentals of self-organization in professional activity”; organization, control and self-control of their own educational or training and professional

activity; integrated use of active forms and methods of contextual learning for a formation of self-organization's competencies; analysis and evaluation of their own experience and activities.

Key words: self-organization, activity-practical component, future future lecturers in higher education.

REFERENCES

1. Hura, O. I. (2011). Teoretyko-metodolohichni osnovy profesiinoi samoorhanizatsii vykladacha VNZ [Theoretical and methodological background of higher school professor professional self-organization]. *Teoriia i praktyka suchasnoi psykholohii*, vyp.2, s. 9–14 (in Ukrainian).
2. Zinchenko, A. H. & Saprykina, M. A. (2016). *Navychky dlia Ukrainy 2030: pohliad biznesu* [Skills for Ukraine 2030: A business perspective]. Kyiv: "IuSTON" (in Ukrainian).
3. Myronchuk, N. M. (2018). Kryterii ta pokaznyky sformovanosti u maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly hotovnosti do samoorhanizatsii u profesiinii diialnosti [Criteria and Indicators of Formation of Readiness of Future Teachers of a Higher Education to Self-organization in Professional Activity]. *Problemy osvity: zb. nauk. prats. DNU "Instytut modernizatsii zmistu osvity"*. Kyiv, s. 173–178 (in Ukrainian).
4. "Navyki XXI veka": novaja real'nost' v obrazovanii [21st Century Skills: A New Reality in Education]. Retrieved from http://erazvitie.org/article/navyki_xxi_veka_novaja_realnost (in Russian).
5. Prihod'ko, T. P. (2018). Aktualizacija motivacii na pedagogichnu samoorganizaciju vikladachiv vishhjih navchal'nih zakladiv [Updating motivation of teachers of higher educational institutions for pedagogical self-organization]. *Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Pedagogichni nauky*, № 2, s. 91–96 (in Ukrainian).

УДК 378.093.2/015.3:[78:005.336.2]

Майя Мороз

кандидат педагогічних наук, докторант

ORCID ID: 0000-0001-5187-0434

декан гуманітарно-педагогічного факультету

Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського, Україна,

morozmaja@i.ua

ЦІННІСНО-ОСОБИСТІСНИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ЯК ОБ'ЄКТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті висвітлено результати дослідження стану сформованості професійної компетентності майбутніх учителів музики. Обґрунтовано, що головним завданням фахової підготовки майбутнього вчителя музики є формування його професійної компетентності. Це дозволить майбутньому фахівцеві бути кваліфікованим, конкурентоздатним на ринку праці, мати належний фаховий рівень і бути готовим до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності. Увагу зосереджено на дослідженні ціннісно-особистісного критерію професійної компетентності майбутнього вчителя музики, значення якого вбачається в тому, що цей складник виступає провідною умовою професійного зростання студента, надає фаховій підготовці вираженого особистісного характеру та є чинником, що спонукає до професійної досконалості майбутнього фахівця.

Виявлено, що з метою покращення якості формування професійної компетентності майбутніх учителів музики необхідним є посилення ціннісних та мотиваційних орієнтирів студентів, зміцнення їхньої віри у власні можливості та впевненості у майбутній професійній самореалізації.

Ключові слова: учитель музики, професійна компетентність, критерії, мотивація, професійно значимі цінності, педагогічний експеримент

Мороз Майя. Ценностно-личностный критерий профессиональной компетентности будущих учителей музыки как объект педагогического исследования

В статье отражены результаты исследования состояния сформированности профессиональной компетентности будущих учителей музыки. Обосновано, что главной задачей профессиональной подготовки будущего учителя музыки является формирование его профессиональной компетентности. Это позволит будущему специалисту быть